

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/94/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117221738
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4117221738.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci žalobcov: X/maloletá L. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. M. XX, W., 2/ N. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. M. XX, W., X/H. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. M. XX, XXX XX W., všetci zastúpení JUDr. Ľudovítom Surmom, advokátom, so sídlom Pavlice 183 proti žalovanej: Fakultná nemocnica W. so sídlom Špitálska 6, 950 XX W., IČO: 17 336 007, zastúpená: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o. so sídlom Farská 25, W., IČO: 36 856 282, za účasti intervenienta: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody, ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní intervenienta a žalobcov v prvom až treťom rade proti rozsudku Okresného súdu W. (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 07. februára 2020 č.k. 9C/58/2XX7-631 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. vo vzťahu k uloženiu povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 358 302 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, v časti o zaplatenie sumy 36 036 eur, v časti úrokov z omeškania a v napadnutej časti výrokov V., VI. a VII. p o t v r d z u j e .

II. Žalobkyňa v prvom rade má nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k náhrade škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia voči žalovanej v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

III. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v prvom až treťom rade vo vzťahu k úrokom z omeškania z náhrady nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 358 302 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 228 365 eur od 28. 02. 2018 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10 503 eur od 08. 02. 2019 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 100 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobkyni v druhom rade sumu 80 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovi v treťom rade sumu 80 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku uplatňovaného nároku žalobu zamietol. Žalobkyni v prvom rade priznal voči žalovanej nárok na náhradu konania v rozsahu 100% vo vzťahu k nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobcom v

prvom až treťom rade priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, podľa ktorého žalobkyňa v druhom rade bola dňa 06. 12. 2014 prijatá na pôrodnícku kliniku žalovaného za účelom pôrodu žalobkyne v prvom rade, a to v čase 21:15 hod., keďže u žalobkyne v 2. rade začali pravidelné kontrakcie, ale plodová voda jej neodtekala, pôrod bol ukončený cisárskym rezom o 23:48 hod. Po narodení bola žalobkyňa v prvom rade asfyktická (nedýchajúca), z dýchacích ciest mala odsávanú hustú zelenú plodovú vodu, bola cyanotická (namodralá), hypotonická (bez svalového napätia) s výraznými neurologickými príznakmi ťažkej hypoxie (nedostatku kyslíku). Bola u nej začatá intenzívna starostlivosť, bola zaintubovaná za účelom umelého dýchania a odsatia obsahu priedušiek; z dýchacích ciest jej bola odsávaná hustá zelená plodová voda. Následne bola prijatá na jednotku intenzívnej starostlivosti (JIS) žalovaného. Napriek nasadenej liečbe u žalobkyne v prvom rade pretrvávala nízka saturácia kyslíka, nepravidelné dýchanie a záškľby dolných končatín, bola v hlbokom bezvedomí, nereagovala na podnety, mala výbavný sací reflex, úchopový reflex bol nevýbavný, boli prítomné žmúľavé pohyby, kľče bránice a záškľby končatín, pre ktoré bolo potrebné jej tlmenie a dňa 07. 12. 2014 o 03:30 hod. jej napojenie na umelú pľúcnu ventiláciu.

1.1.1. Žalobcovia v postupe žalovanej v priebehu pôrodu a v starostlivosti po pôrode videli porušenie právnej povinnosti, v príčinnej súvislosti s ktorým bola žalobkyňa v prvom rade spôsobená škoda na zdraví. Porušenie malo spočívať v oneskorenom ukončení pôrodu cisárskym rezom a neposkytnutím adekvátnej popôrodnej lekárskej starostlivosti. Pre uvedené porušenie žalobkyňa v prvom rade trpí závažnou formou hypoxicko - ischemickej encefalopatie s postihnutím mozgového kmeňa, detskou mozgovou obrnou, epilepsiou, Westa a Ohtaharovým syndrómom, poruchami spánku, zraku a sluchu, mikrocefáliou, absenciou sacieho a prehltacieho reflexu, spasticitou a hypertóniou, celkovou imobilitou s flekčným držaním končatín a má trvalo zavedený PEG a tracheostómiu. Táto ujma u žalobkyne v prvom rade zanechala trvalé následky spočívajúce v poškodení duševných funkcií (rozvoj hlbokkej duševnej zaostalosti, čo je jedna z najťažších duševných porúch), pourazovej epilepsii, strate zmysluplnej pohyblivosti všetkých štyroch končatín (rozvoj trvalej imobility a neschopnosti akýchkoľvek samoobslužných aktivít), strate sexuálnych funkcií v najširšom slova zmysle ako aj v strate možnosti komunikovať s okolím. Poškodenie mozgu žalobkyne v prvom rade je z hľadiska prognózy nezvratné. Vzhľadom k nemožnosti prehltania tuhej stravy ani tekutín bol žalobkyňa v prvom rade zavedený gastronomický katéter perkutánne (PEG) a na dýchanie tracheostómia. Žalobcovia v žalobe predbežne vyčíslili sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobkyne v prvom rade vo výške 228 365 eur pri počte bodov 12 520 a hodnotu jedného bodu 18,24 eura.

1.2. Žalovaná nespochybnila existenciu škody ani to, že žalovaná porušila právnu povinnosť, ale namietala, že zo strany žalobcov nebola preukázaná príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi škodou a porušením právnej povinnosti, ako jedna zo základných predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody. Zároveň žalovaná nesúhlasila s výškou škody, pričom uviedla, že nemá dôvod spochybňovať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa vzhľadom na zdravotný stav žalobkyne v prvom rade. Žalovaná spochybnila výpočet náhrady tiež z dôvodu, že nie je zrejmé, prečo pri stanovení výšky náhrady žalobcovia vychádzali z hodnoty bodu pre kalendárny rok 2017. Pokiaľ ide o náklady spojené s liečením uplatnené vo výške 3 850,98 eura, žalovaná uviedla, že tieto nespochybňuje, ale po vyjadrení intervenienta, ktorý vstúpil do konania 20. 05. 2019, namietala aj opodstatnenosť väčšej časti uplatnených nákladov. K náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch žalovaná uviedla, že nemá dôvod spochybňovať, že došlo k takým prejavom zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade a dopadom na žalobcov, ako ich uviedli v žalobe. Výšku nárokov však považoval za neprimeranú z dôvodu, že podstatným spôsobom prekračujú rámec doterajšej rozhodovacej praxe súdov a poukázal na to, že pri rozhodovaní by mal súd zohľadniť, že nárok titulom sťaženia spoločenského uplatnenia predpokladá zvýšenie o 50%, pričom hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia už bolo lekárske posudkom zvýšené o maximálnu možnú výšku 50%.

1.3. Žalobcovia v prvom až treťom rade sa podanou žalobou domáhali náhrady škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade v sume 358 302,50 eura, náhrady škody vo výške 3 850,98 eura, náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 300 000 eur v prospech žalobkyne v prvom rade, vo výške 200 000 eur v prospech žalobkyne v druhom rade, vo výške 200 000 eur v prospech žalobcu v treťom rade.

1.4. Súd prvej inštancie nárok žalobcov na náhradu škody vo výške 3 850,98 eura vylúčil na samostatné konanie.

1.5. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 415, § 420 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 442 ods. 1, § 444, § 449 ods. 1, ods. 3, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 1, § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 4 ods. 1, ods. 2, § 5 ods. 1, ods.

2, ods. 4, § 5 ods. 5, § 6 ods. 1, ods. 3, § 7 ods. 1, ods. 2, ods. 6, § 10 ods. 1, ods. 2 zákona číslo 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, účinného ku dňu škodovej udalosti 06. 12. 2014 (ďalej len „zákon o SSU“), § 1, § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 3 zákona číslo 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“), § 1 Opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. SO2622-OL-2015 z 13. 05. 2015 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2015, § 3 Nariadenia Vlády Slovenskej republiky číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády SR“).

1.6. Konštatoval, že nespornou je existencia škody, spočívajúca v ujme na zdraví žalobkyne v prvom rade, ako aj porušenej právnej povinnosti na strane žalovanej. Prioritne sa preto zaoberal otázkou existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti, ako aj výškou vyčíslenia sťaženia spoločenského uplatnenia, námietkou premlčania vo vzťahu k rozšíreniu nároku a výškou nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

1.6.1. Príčinnú súvislosť medzi vznikom škody u žalobkyne v prvom rade a porušením právnej povinnosti zo strany žalovaného mal preukázať na základe záverov znaleckého dokazovania vykonaného Inštitútom forenzných medicínskych expertíz s.r.o., znaleckého posudku MUDr. Q., znalkyne z odvetvia pediatria, neonatológia, znaleckého posudku MUDr. R. U., CSc., znalom z odvetvia gynekológia a pôrodníctvo. Zo záverov týchto znaleckých posudkov jednoznačne vyplýva porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného, tým, že nezabezpečil včasnú a účinnú liečbu s cieľom uzdravenia alebo zlepšenia stavu žalobkyne v prvom rade. Znalci zhodne konštatovali, že už prvý kardiokotografický záznam bol patologický a poukazoval na ohrozenie plodu hypoxiou, v dôsledku čoho malo byť tehotenstvo ukončené cisárskym rezom. Argument žalovanej o tom, že úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou konštatoval postup žalovanej non lege artis iba v rámci popôrodnej starostlivosti preto neobstojí. Rovnako bolo pochybením žalovanej, keď žalobkyňu v prvom rade po pôrode nepreložil na špecializované pracovisko, kde by jej mohla byť poskytnutá adekvátne komplexná liečba, ale aj jej stav s takýmto pracoviskom ani nekonzultoval. Súd prvej inštancie preto mal preukázať poškodenie zdravia žalobkyne v prvom rade, teda škodu, ktorej rozsah ako takej žalovaná ani nespochybnila.

1.6.2. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že pre vznik zodpovednosti za protiprávne konanie, vrátane príčinnej súvislosti, je rozhodujúce, že včasná a účinná diagnostika a následný ďalší postup v liečbe boli spôsobilé (mohli) zabrániť alebo čo najviac obmedziť riziko vzniku škody na zdraví, k čomu nedošlo, pretože zdravotný stav žalobkyne v prvom rade bol zaťažovaný nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou žalovaného a neeliminované riziko viedlo k poškodeniu zdravia. Nesprávnym diagnostickým a terapeutickým postupom (t. j. neposkytnutím zdravotnej starostlivosti žalovanou lege artis) nedošlo k zamedzeniu rizika škody na živote žalobkyne v prvom rade, čím boli naplnené všetky atribúty zodpovednostného vzťahu, vrátane príčinnej súvislosti. Argument žalovanej, že matematicky nie je možné vyjadriť obmedzenie šancí na iný priaznivejší priebeh vývoja klinického stavu žalobkyne v 1. rade, ak by nedošlo k postupu non lege artis, bol preto bez právneho významu (prognóza quad vitam, t. j. z hľadiska prežitia), pretože od žalovanej je spravodlivé požadovať, že bude pri liečbe postupovať lege artis, čím si splní aspoň základnú povinnosť predchádzať škodám na živote a zdraví, pretože za jej porušenie nutne musí niesť zodpovednosť. Matematické vyjadrenie predpokladu šance na prežitie, a teda presné kvantifikovanie teórie pravdepodobnosti bolo v danom prípade objektívne vylúčené práve z dôvodu, že žalovaná porušila povinnosť indikovať včasné ukončenie pôrodu cisárskym rezom. Ak by žalovaná riadne vyhodnotila CTG záznam (nielen vstupný, ale aj ostatné) a správne by indikoval okamžité ukončenie pôrodu (do 30 - 40 minút), mohol by preukázať, že aj napriek pochybeniam v poskytnutí zdravotnej starostlivosti nemohol zabrániť poškodeniu zdravia žalobkyne v prvom rade.

1.6.3. V súvislosti so súdom prvej inštancie uplatnenej doktríny „strany šancí“, vychádzal zo záverov rozhodnutí súdnych autorít, poukázal na Uznesenie ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I.US 1919/2008 zo dňa 12. 08. 2008, Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 25Cdo 1628/2013, ako aj na rozhodnutia súdov Slovenskej republiky (Krajský súd Prešov sp.zn 8Co/298/2015, Krajský súd Trnava sp.zn. 9Co/78/2019, Krajský súd Trenčín sp.zn. 4Co/195/2018, Krajský súd Trnava sp.zn. 9Co/51/2019, Krajský súd Bratislava sp.z n. 9Co/154/2018).

1.7. K žalobcami uplatnenej výške náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade v celkovej výške 342 547,50 eura súd prvej inštancie konštatoval, že táto výška bola uplatnená na základe znaleckého posudku č. 268/2018 predložený žalobcami dňa 21. 12. 2018, ktorý ustálil výšku na sumu 238 868 eur pri počte bodov 13 920, keď doplnil špecifikáciu uvedenú v žalobe o položku 303 - zavedenie PEG - 300 bodov, zvýšenie o 300 bodov, spolu 600 bodov. Hodnotu jedného bodu určil vo výške 17,16 eura na základe Opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. SO2622-OL-2015 z 13. 05. 2015 a to vo vzťahu k dobe vzniku poškodenia žalobkyne v prvom rade

(06. 12. 2014) a k momentu možného ustálenia zdravotného stavu k vypracovaniu návrhu hodnotenia (najskôr 12 mesiacov po pôrode, t.j. k 06. 12. 2015). Následne žalobcovia dňa 21. 12. 2018 požiadali o zmenu žaloby vo vzťahu k nároku žalobkyne v prvom rade na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia tak, že si uplatnili sumu 238 868 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa nasledujúceho od doručenia žaloby žalovanej do zaplatenia a zo sumy 10 503 eur odo dňa nasledujúceho od doručenia zmeny žaloby žalovanej do zaplatenia a sumu 119 434 eur (zvýšenie o 50%) s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 114 183 eur odo dňa nasledujúceho od doručenia žaloby žalovanej do zaplatenia a vo výške 5% ročne zo sumy 5 251 eur odo dňa nasledujúceho od doručenia zmeny žaloby žalovanej do zaplatenia. Súd prvej inštancie zmenu žaloby dňa 07. 02. 2019 pripustil.

1.8. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s procesnou obranou žalovanej spočívajúcej v tvrdení, že v konaní nebol žalobcami predložený lekársky posudok na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 7 a § 8 zákona o SSÚ, ako aj v argumentácii intervenienta, ktorou spochybnil položku 321a - strata sexuálnych funkcií, ktorú považoval za predčasnú vzhľadom na vek žalobkyne v prvom rade.

1.8.1. Argumentáciu žalovanej, týkajúcej sa absencie lekárskeho posudku v konaní, poukázal na ustanovenie § 5 ods. 1 zákona o SSU, podľa ktorého sa výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určuje podľa celkového počtu bodov, ktorým sa sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku podľa § 7 a 8 tohto zákona. Z týchto ustanovení vyplýva, že o lekársky posudok môže požiadať poškodený, pričom z nich nevyplýva žiadna povinnosť požiadať o lekársky posudok na strane poškodeného, ale ide o možnosť, ktorú poškodený buď využije alebo nie. Posudok, ktorý bol žalobcami predložený, je interdisciplinárny posudok, ktorý vyhotovovala znalecká organizácia a takýto posudok nevie urobiť jeden lekár. Ak by žalobcovia vychádzali zo zákona o SSÚ, tak ten, kto by lekársky posudok mohol urobiť bola žalovaná, ktorá ho odmietla urobiť, lebo v tom čase tvrdila, že nepochybila; preto žalobcovia neboli schopní zabezpečiť lekársky posudok. Poškodenie zdravia žalobkyne v prvom rade je natoľko komplexné, že na vyhotovení znaleckého posudku sa museli podieľať piati znalci. Záver súdu prvej inštancie nie je v rámci judikatúry ojedinelý; obdobnú vec rovnako posudzoval napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/285/2018 zo dňa 21. 02. 2019.

1.8.2. Procesnú obranu žalovanej spočívajúcu v nesprávnom hodnotení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade, súd prvej inštancie hodnotil ako nedôvodnú. Poukázal, že znalci v znaleckom posudku hodnotili sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade komplexne, keď do tohto hodnotenia zahrnuli aj položku 321a/ stratu sexuálnych funkcií. Spochybnenie tohto hodnotenia nebolo zo strany žalovanej, resp. intervenienta, podložené žiadnym dôkazom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, napr. Okresného súdu Trnava v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava sp.zn. 9C/78/2019 zo dňa 29. 10. 2019, kde v obdobnej veci priznal nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia aj za položku 321a/ strata sexuálnych funkcií.

1.9. Súd prvej inštancie mal preukázané, že hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade tak, ako bolo vyčíslené v znaleckom posudku znaleckej organizácie forensic.sk a uplatnené žalobcami, je vyčíslené v súlade so zákonom o SSÚ. Znaleckým posudkom znaleckej organizácie forensic.sk bolo sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne ohodnotených 13 920 bodmi, z čoho 6 960 bodov predstavovalo základné ohodnotenie podľa § 10 ods. 1 Zákona o SSÚ a 6 960 bodov zvýšenie o 100% podľa § 10 ods. 4 Zákona o SSÚ. Hodnotenie jednotlivých položiek (253, 299, 297b, 303, 307, 321b) v znaleckom posudku zodpovedá hodnotám v Prílohe č. 1 k Zákonom o SSÚ. Pokiaľ ide o zvýšenie bodového hodnotenia podľa § 10 ods. 4 Zákona o SSÚ, žalovaná toto hodnotenie nespochybnila a nemala ho dôvod spochybňovať ani súd, keďže ide o otázku odborného charakteru. Hodnota jedného bodu bola v znaleckom posudku stanovená vo výške 17,16 eura za 1 bod pre rok 2015 vo vzťahu k dobe vzniku poškodenia žalobkyne v prvom rade a k momentu možného ustálenia zdravotného stavu k vypracovaniu návrhu hodnotenia (najskôr 12 mesiacov po pôrode k 06.12.2015), a teda v súlade s § 5 ods. 2 Zákona o SSÚ a Opatrením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S02622-OL-2015 z 13.05.2015 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2015.

1.10. Vo vzťahu k zvýšeniu hodnoty sťaženia spoločenského uplatnenia najviac o 50% podľa § 5 ods. 5 Zákona o SSÚ mal súd prvej inštancie preukázané, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré priznal zvýšenie o maximálnu možnú sumu 50%. Ustanovenie § 5 ods. 5 Zákona o SSÚ len ako príklad uvádza, že takýmto dôvodom je uznanie invalidity poškodeného podľa § 70 až 73 zákona č. 461 /2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Súd prvej inštancie pri hodnotení zvýšenia vychádzal jednak z Lekárskeho posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra č. spisu 2016/59762, 59763 zo dňa 03. 02. 2016, z ktorého vyplýva, že miera funkčnej poruchy u žalobkyne v prvom rade je 90%, ale aj zo znaleckého posudku znaleckej organizácie forensic.sk, podľa ktorého je

mimoriadne závažný zdravotný stav žalobkyne v prvom rade trvalý a nezvratný. Žalobkyňa v prvom rade nielenže utrpela vážne poškodenie zdravia, ale v dôsledku tohto poškodenia je jej ďalší život mimoriadne poznačený a nikdy sa nebude môcť ani len čiastočne zapojiť do spoločnosti. Z vykonaného dokazovania (výsluch žalobcov v 2. a 3. rade, obhliadka žalobkyne v 1. rade, znalecké posudky, ktorých súčasťou sú aj lekárske správy), mal súd prvej inštancie tiež preukázané, že hoci je u žalobkyne v prvom rade vysoký stupeň neurologického poškodenia, je schopná vnímať bolesť, ktorú jej spôsobuje odsávanie hlienov a rehabilitačné cvičenia, takže takmer permanentne dôsledkami zdravotnej ujmy trpí. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 212/2010 zo dňa 29.11.2011, publikované v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. 3/2013 pod č. R 35/2013, podľa ktorého „uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 Zákona o SSÚ“. V otázke dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prvej inštancie poukázal napr. na Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 501/13 zo dňa 01.10.2014.

1.11. Vo vzťahu k žalobcami v prvom až treťom rade uplatnenými úrokmi z omeškania, súd prvej inštancie priznal žalobkyni v prvom rade úrok z omeškania len z uplatnenej sumy, ktorej priznanie nezáviselo od voľnej úvahy súdu (§ 5 ods. 5 Zákona o SSÚ). Žalovaná sa o skutočnosti, že je v omeškani z splnením peňažného dlhu dozvedela najneskôr dňom doručenia žaloby (dňa 27. 02. 2018 vo vzťahu k sume 228 365 eur), resp. odo dňa doručenia návrhu na zmeny žaloby (dňa 07. 02. 2019 vo vzťahu k sume 10 503 eur). O omeškani s plnením sumy zodpovedajúcej 50% zvýšeniu sa však žalovaná mohla dozvedieť až vyhlásením rozsudku. Súd prvej inštancie preto uplatnený nárok na úrok z omeškania zo sumy 119 434 eur, zodpovedajúcej 50% zvýšeniu, žalobkyni v prvom rade nepriznal. Pokiaľ ide o výšku úroku z omeškania, súd mal preukázané, že bola uplatnená v zákonnej výške 5% p.a., keďže základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola v čase vzniku omeškania v nulovej výške.

1.12. K námietke premlčania vznesenej intervenientom vo vzťahu k položke 299 (hodnotenej 700 bodmi, so zvýšením o 100% a ďalších 50% uplatneného žalobcami, t.j. spolu 2 100 bodmi pri hodnote 17,16 eura za jeden bod, spolu 36 036 eur), ktorú odôvodnil tým, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade došlo dňa 06. 12. 2015 a žalobcovia si uplatnili nárok podľa tejto položky až dňa 21. 12. 2018, t.j. po uplynutí zákonnej dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, súd prvej inštancie dospel k záveru, že intervenient, ani žalovaná nepreukázali, že by došlo k premlčaniu tejto časti uplatneného nároku (položka 299 v celkovej výške 36 036 eur). Je nesporné, že dvojročná subjektívna premlčacia doba začala plynúť od ustálenia zdravotného stavu. Znalecká organizácia forensic.sk však v znaleckom posudku nekonkretizovala deň 06. 12. 2015 ako okamih ustálenia zdravotného stavu, ale uviedla výslovne, že ide o moment možného ustálenia zdravotného stavu k vypracovaniu návrhu hodnotenia a definitívne posúdenie bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia môže v danom prípade súvisieť aj s ďalším vývojom zdravotného stavu, resp. s možnými komplikáciami zdravotného stavu maloletej. V danom prípade viaceré lekárske správy pochádzajú z obdobia po 06. 12. 2015, teda k ustáleniu zdravotného stavu k tomuto dňu dôjsť nemohlo, ale muselo k nemu dôjsť neskôr. V prípade spornej položky 299 - stav po tracheotómii s trvale zavedenou kanylou, zo zdravotnej dokumentácie vyplýva, že táto bola realizovaná dňa 18. 09. 2015, v januári 2017 bola reinzercia (lekárska správa na str. 136 zdravotnej dokumentácie na CD) a z lekárskej správy zo dňa 13. 06. 2017 (na str. 139 zdravotnej dokumentácie na CD) vyplýva, že u žalobkyne v prvom rade bol v tom čase plánovaný ORL výkon - odstránenie granulácií v tracheostómii. Je teda zrejmé, že pokiaľ ide o túto položku, nie je jednoznačné, kedy k ustáleniu zdravotného stavu došlo, ale je pravdepodobné, že to bolo neskôr ako 06. 12. 2015 a zároveň neskôr ako 21. 12. 2016 (okamih rozhodujúci pre uplynutie premlčacej doby vzhľadom na rozšírenie žaloby doručenej súdu dňa 21. 12. 2018).

1.12.1. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti dodal, že žalobcovia už v žalobe doručenej súdu dňa 08. 06. 2017 špecifikovali poškodenie zdravia žalobkyne v prvom rade v dostatočnom rozsahu, potrebnom na uplatnenie škody. Nemôže byť na ich ťarchu a nemožno od nich požadovať, aby presne špecifikovali jednotlivé zložky poškodenia zdravia žalobkyne v prvom rade. Dospel k záveru, že ak si poškodený uplatní nárok na náhradu škody a špecifikuje čo i len laicky svoje poškodenie zdravia, ktoré je následne konkretizované lekársnym, resp. znaleckým posudkom a v nadväznosti na toto odborné hodnotenie je výška nároku uplatnená, je výkladom ústavno-konformným, keďže účelom práva na priznanie sťaženia spoločenského uplatnenia je ochrana práv slabšej strany - poškodeného protiprávnym konaním zodpovedného subjektu, a to v špecifickej oblasti, kde hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia je otázkou odborného charakteru. Pojem ústavno-konformný výklad bol definovaný Ústavným súdom Slovenskej republiky v Uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 142/2015 z 10. marca 2015 („Interpretácia zákona nemôže popierať účel a zmysel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou

základných princípov právneho štátu.“); v danom prípade súd prvej inštancie výklad hodnotil v kontexte práva na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

1.13. K žalobcami uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy (žalobkyňa v prvom rade vo výške 300 000 eur, žalobcovia v druhom a v treťom rade každý v sume 200 000 eur), súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti tohto nároku, avšak nie vo výške, v akej si ho uplatnili. Súd prvej inštancie podrobne popísal skutkový stav žalobcov v druhom a v treťom rade v súvislosti so zabezpečením každodennej starostlivosti žalobkyne v prvom rade. Pri určení nemajetkovej ujmy (pre žalobkyňu v prvom rade vo výške 100 000 eur a pre žalobcov v druhom a v treťom rade po 80 000 eur), vychádzal z dvoch základných kritérií, a to zo závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolností, za akých došlo k neoprávnenému zásahu, pričom dospel k záveru, že práve výška, ktorú priznal je v danom prípade opodstatnená a odôvodňujú ju nižšie uvedené skutočnosti. Konštatoval, že závažnosť vzniknutej ujmy bola dostatočne preukázaná a zo strany žalovanej ani nebola spochybnená. Závažnosť ujmy konštatovali znalci v znaleckých posudkoch, stav žalobkyne v prvom rade je nezvratný a bez šance na zlepšenie. Zdravotná ujma žalobkyne v prvom rade je tak závažná, že nielen jej uplatnenie, ale aj zaradenie do bežného života je absolútne vylúčené. Žalobkyňa v prvom rade nikdy nebude môcť zažiť radosti či starosti bežného života; súd prvej inštancie ich podrobne popísal v napadnutom rozhodnutí. Žalobkyňa v prvom rade sa v podstate každodenne musí vyrovnávať z dôsledkami pochybenia žalovanej, pričom jednotlivé úkony starostlivosti o ňu (napr. odsávanie hlienov, cvičenie), ale aj pre zdravého človeka úplne bežné činnosti (napr. jedenie) jej spôsobujú bolesti, ktoré bude s najväčšou pravdepodobnosťou zažívať do konca života.

1.13.1. Zásah do osobnostných práv žalobcov v druhom a v treťom rade, ako rodičov žalobkyne v prvom rade, bol taktiež mimoriadne závažný a naďalej pretrváva. Ujma na zdraví žalobkyne v prvom rade bola veľmi nečakaná vzhľadom na to, že u žalobkyne v druhom rade sa počas tehotenstva nevykytli žiadne komplikácie a ani na poslednej predpôrodnej kontrole neboli žiadne indikácie, že by sa mala žalobkyňa v prvom rade narodiť so zdravotným postihnutím. Pokiaľ ide o konkretizáciu zásahu do osobnostných práv žalobcov v druhom a v treťom rade, súd prvej inštancie v celom rozsahu odkázal na ich výpoveď, pričom skutočnosti v nej uvedené súd považoval za preukázané. Z nich je zrejmé, že v dôsledku škodovej udalosti nedošlo len k zásahu do emocionálnej sféry žalobcov v druhom a v treťom rade (v očakávaní narodenia prvého zdravého dieťaťa), ale tiež k výrazne negatívnemu ovplyvneniu ich doterajšieho života vo všetkých sférach - napr. nemožnosť žalobkyne v druhom rade zamestnať sa z dôvodu nepretržitej starostlivosti o žalobkyňu v prvom rade, takmer absolútne obmedzenie stretávania sa s priateľmi, koníčkov, problémy v partnerskom živote žalobcov v druhom a v treťom rade, psychické problémy žalobkyne v druhom rade, pre ktoré musela vyhľadať odbornú pomoc, atď. Miera ujmy do práva na súkromie a rodinný život žalobcov v druhom a v treťom rade je výrazne zvýšená tým, že sústavne prežívajú traumatické zážitky vzťahujúce sa k zdravotnému stavu žalobkyne v prvom rade, keďže sa musia vyrovnávať aj s tým, že niektorými úkonmi starostlivosti o ňu jej sami spôsobujú bolesť (napr. pri odsávaní, cvičení, kŕmení). Tento psychický stres je navyše umocnený tým, že momentálne môžu porovnať, aké radosti by so žalobkyňou v prvom rade prežívali, ak by bola zdravá, keďže sa im narodilo druhé, zdravé dieťa. Navyše žalobkyňa v druhom rade sa celodenne stará o žalobkyňu v prvom rade, s ktorou starostlivosťou jej pomáha žalobca v treťom rade vždy, pokiaľ nevykonáva pracovnú činnosť, pretože výlučne na ňom zostalo finančne zabezpečiť potreby rodiny. Súkromný život rodiny sa tak úplne zmenil a zostal v ňom už len nepatrný priestor pre záľuby, oddych a ostatné voľnočasové aktivity. Z tohto uhla pohľadu potom súd (rovnako ako Krajský súd v Trnave vo veci sp. zn. 25Co/163/2018) posudzoval aj výšku peňažnej satisfakcie, pričom nepovažoval za správne robiť pri odškodňovaní medzi rodičmi rozdiely, keďže poškodená žalobkyňa v prvom rade žije spolu s oboma, ktorí si rozdelili úlohy v rámci celkovej starostlivosti o žalobkyňu v prvom rade (matka sa o ňu osobne stará sama len vtedy, keď otec zabezpečuje potreby rodiny, v ostatnom čase sa osobne o ňu starajú obaja rodičia spoločne).

1.13.2. Ďalej konštatoval, že okolnosti, za ktorých k zásahu do práv žalobcov, sú rovnako závažné, pričom prihliadol najmä na skutočnosti, že pred pôrodom žalobkyne v druhom rade nič nenasvedčovalo, že žalobkyňa sa narodí s ťažkou ujmu na zdraví, o to väčší bol emocionálny šok po pôrode, keď im bol oznámený nezvratný stav žalobkyne v prvom rade; u žalovanej bol závermi znaleckých posudkov konštatovaný postup non lege artis; medzi okolnosti, ktoré mali vplyv na rozhodovanie, zahrnul súd prvej inštancie aj závažnosť pochybenia žalovanej, ktorá vyplynula zo záverov znaleckých posudkov; taktiež zohľadnil aj argumenty žalovanej, keď k nepriznaniu žalovanej sumy ho viedla skutočnosť, že zo strany žalovanej nešlo o úmyselné konanie, ale o nedbanlivostné konanie, žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že by k postupu non lege artis došlo úmyselným konaním zamestnanca žalovanej. Rovnako zohľadnil aj skutočnosť, že žalovaná patrí medzi najlepšie zariadenia na Slovensku a ani postup non

lege artis v ojedinelom prípade nemôže viesť k paušalizovanej difamácii žalovanej ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

1.13.3. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy prihliadol aj na výšku priznanej náhrady škody. Hoci výška sťaženia spoločenského uplatnenia bola žalobkyni v prvom rade priznaná v celom uplatňovanom rozsahu spolu s najvyšším možným zvýšením (o 100% znalcom a o 50% súdom), ale napriek tejto výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia dospel k záveru, že výška priznanej nemajetkovej ujmy je dôvodná. V prvom rade sa súd prvej inštancie pri tejto úvahe riadil tým, že v prípade nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia a nemajetkovej ujmy ide o dva samostatné právne nároky, ktoré vychádzajú síce z rovnakého skutkového, ale z rôzneho právneho základu. Zároveň konštatoval, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nemá len kompenzačný charakter, ale tiež sankčný charakter. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 2844/14 z 22. 12. 2015. Súd prvej inštancie zohľadnil nielen sankčný charakter nemajetkovej ujmy, ale aj na skutočnosť, že vo vzťahu k nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia je žalovaná poistená intervenientom. Zohľadnil tiež v zmysle judikatúry ESLP aj životnú úroveň v Slovenskej republike, vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy, keď priemerná mzda na Slovensku za rok 2019 bola vo výške 1 092 eur a každoročne sa zvyšuje (napr. v roku 2018 bola 1 013 eur, v roku 2017 vo výške 954 eur).

1.13.4. Pokiaľ ide o nárok žalobcov na úroky z omeškania vo výške 5% p. a. z uplatnenej nemajetkovej ujmy (spolu zo sumy 700 000 eur), a to odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby do zaplata, súd prvej inštancie tento nárok nevzhladol ako dôvodný. Žalobcovia argumentovali tým, že právny názor podľa ktorého „povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania,“ uvedený v Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. marca 2012, sp. zn. 6 Cdo 185/2011 je prekonaný, a to právnym názorom uvedeným v Náleze Ústavného súdu ČR sp. zn. II.ÚS 2149/17, zo dňa 10. 12. 2019, podľa ktorého „aby mohla náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým plniť svoju satisfakčnú a preventívne-sankčnú funkciu a sprostredkovane tiež naplniť pozitívne záväzky plynúce z práva na ochranu súkromného a rodinného života, resp. práva na život a tieto práva účinne chrániť, musí z nej plynúť tiež nárok na úroky z omeškania. Odopretím úrokov z omeškania sa inštitút náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým stáva „bezzubým“, pretože sa umožňuje povinnému, aby sa úspešne, bez akejkoľvek sankcie, vyhýbal plneniu svojich povinností. Všeobecné súdy tak zásadne sťažujú vymáhateľnosť práv poškodených, namiesto toho, aby tieto ich práva chránili.“ Súd prvej inštancie pripustil, že názor Ústavného súdu ČR má logiku z pohľadu efektívnej ochrany práv či už poškodených osôb alebo osôb, ktorým bolo zasiahnuté do osobnostných práv, avšak vzhľadom na skutočnosť, že ide o pomerne čerstvé rozhodnutie (10. 12. 2019), ktorého názor je v úplnom rozpore s doterajšou praxou slovenských súdov (navyše názorom judikovaným Najvyšším súdom Slovenskej republiky), súd prvej inštancie dospel k záveru, že kým neprebehne hlbšia odborná polemika ohľadne tohto nového prístupu, nepovažuje právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v slovenských podmienkach za prekonaný.

1.14. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 a nasl. CSP. Vo vzťahu k žalobkyňou v prvom rade uplatnenom nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia konštatoval úspešnosť žalobkyne v prvom rade čo do základe v celom rozsahu. Priznal jej preto náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.14.1. Vo vzťahu k čiastočnému úspechu žalobcov v prvom až treťom rade vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy taktiež priznal žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu (komentár k CSP Števček a kolektív, Nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 599/2013 z 23. 01. 2014).

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním intervenient a to iba v časti výroku I. a výroku VI., pričom rozsudok napadol iba v časti prisúdenej sumy 36 036 eur za položku 299, keď nesúhlasí s posúdením námietky premlčania súdom a tiež s posúdením omeškania žalovanej a na to nadväzujúcim vyhovujúcim rozhodnutím o úroku z omeškania v časti nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade. Dôvodí, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

2.1. Intervenient namieta, že žalobkyňa v prvom rade sa domáhala žalobou, doručenu súdu dňa 13. 06. 2017 nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia na základe tzv. predbežného posúdenia tohto nároku za 12 520 bodov (položky 253., 297b., 303., 307., 321a) v sume 228 365 eur pri hodnote bodu 18,24 eura a zvýšenie podľa § 5 ods. 5 zákona o 50%, t.j. po navýšení celkom sumu 342 547,50 eura. Zmenou žaloby, doručenu súdu dňa 21. 12. 2018 si žalobkyňa v prvom rade uplatnila nárok vo

výške 238 868 eur za 13 920 bodov pri hodnote bodu 17,16 eura, vrátane zvýšenia o 50%, pričom vychádzala zo znaleckého posudku. V znaleckom posudku bola oproti predbežnému hodnoteniu novo hodnotená 1400 bodmi položka 299 stav po tracheotómii s trvale zavedenou kanylou a za túto položku si žalobkyňa uplatnila zvýšenie súdom o 50%, t.j. 700 bodov, dodatočne si uplatnila odškodnenie za 2100 bodov v sume 36 036 eur. Intervenient namieta premlčanie tohto nároku za položku 299 v rozsahu 2 100 bodov. Súd prvej inštancie nevhliadol premlčanie tohto nároku, čo odôvodnil v bode 79 rozsudku. Posúdenie námietky premlčania za položku 299 považuje za nesprávne. Dôvodí tým, že ustálený zdravotný stav poškodeného treba posudzovať výlučne pre účely odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Je ním stav, kedy možno vykonať objektívne po prvýkrát bodové hodnotenie, aj pokiaľ liečba ešte pokračuje. Uvedené vyplýva aj zo znenia ustanovenia § 8 ods. 4 zákona číslo 437/2004 Z.z.. Aj znalecká organizácia v podanom znaleckom posudku, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie, uvádza, že hodnotenie je podmienené s možným vývojom zdravotného stavu, resp. možnými komplikáciami a teda aj tu je len vyjadrená možnosť a nie jednoznačnosť, čo súdu prvej inštancie neprekážalo. Zákon však nepozná žiadny termín v zmysle definitívneho posúdenia sťaženia spoločenského uplatnenia a pre jeho hodnotenie je dôležitý stav, kedy možno prvý krát vystaviť hodnotenie. V konkrétnom prípade je zrejmé, že tracheostómia bola zavedená žalobkyňou k 18. 09. 2015, odkedy ju má zavedenú stále a je predpoklad, že ju bude mať zavedenú naďalej. Všetky lekárske správy, ktoré mala k dispozícii aj znalecká organizácia, uviedla ustálenie zdravotného stavu k 06. 12. 2015 pre účely hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Nemôže preto súhlasiť so záverom súdu, že neunesol dôkazné bremeno o vznesenej námietke premlčania. Ustálenie zdravotného stavu k 06. 12. 2015 vyplývajúce zo záverov znaleckého posudku nebolo v priebehu konania žiadnou zo strán spochybnené, preto nebol dôvod, aby žalovaná a intervenient navrhovali doplnenie dokazovania v tomto smere. Úplne rozporuplne pôsobí záver súdu, že ani ku dňu 30. 10. 2018 nedošlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade. V tom prípade však znalecká organizácia nemala vykonať bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, keďže ani v čase vypracovania znaleckého posudku zdravotný stav žalobkyne v prvom rade nebol ustálený a súd nemal o ňom rozhodovať.

2.1.2. Nestotožnil sa ani so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia v podanej žalobe špecifikovali poškodenie zdravia žalobkyne v prvom rade v dostatočnom rozsahu a nemožno od nich požadovať, aby presne špecifikovali jednotlivé zložky poškodenia zdravia. Poukázal, že zákon o SSU, ktorý v ustanovení § 5 ods. 1 stanovuje, že pri určení výšky náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s tvrdením žalovanej, že o vydanie lekárskeho posudku nebol požiadaný. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 399/2016 z 21. 06. 2016 vo vzťahu k možnosti vykonať bodové hodnotenie až vtedy, ak je zdravotný stav poškodeného ustálený. S týmto záverom korešponduje aj súdna judikatúra Najvyššieho súdu (napr. MCdo 37/2000 pod R 68/2003), ak aj rozsudok Krajského súdu Nitra sp.zn. 6Co/398/2015-402 z 20. 09. 2017.

2.1.3. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o námietke premlčania považuje za nesprávne, žalobkyňa si uplatnila nárok za položku 299 vrátane zvýšenia až zmenou žaloby 21. 12. 2018, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula k 05. 12. 2017.

2.2. Ďalšieho pochybenia sa súd prvej inštancie dopustil v súvislosti s posúdením omeškania žalovanej, keď žalobkyňa v prvom rade priznal nárok na úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 228 365 eur od 28. 02. 2018 do zaplatenia a 5% ročne zo sumy 10 503 eur od 08. 02. 2019 do zaplatenia. Namieta, že žalovaná minimálne do doručenia znaleckého posudku vôbec nepoznala výšku uplatneného nároku, keďže žaloba bola podaná len s akýmsi predbežným odhadom ohodnotenia. V čase rozhodovania súdu nebolo rozhodnuté o právnom základe - zodpovednosti za škodu žalovanej, nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia a jeho zvýšenie nebol uplatnený a preukázaný spôsobom, ako to vyžaduje zákon ani v čase uplatnenia nároku žalobou na súde. Až do vyhotovenia súkromného znaleckého posudku znaleckou organizáciou forensic nebolo sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotené lekárskeho posudkom a tak sa žalovaná nemohla dostať do omeškania s plnením od doručenia žaloby.

2.2.1. Okrem toho súd prvej inštancie aj nesprávne stanovil sumu, s ktorou má byť žalovaná v omeškaní. Žalobou si žalobkyňa uplatnila nárok na zaplatenie sumy 228 365 eur bez predloženého lekárskeho posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia, na základe predbežného odhadu za 12 520 bodov pri hodnote jedného bodu 18,24 eura. Položka 299 neskôr hodnotená v znaleckom posudku 1 400 bodmi, žalobou uplatnená nebola. Žalovaná tak nemohla byť v omeškaní so sumou 228 365 eur od doručenia žaloby 28. 02. 2018, ale len zo sumy 214 844 eur (12 520 bodov x 17,16 eura). Rozdiel vo výške 13 521 eur, v tejto časti bola žaloba nedôvodne podaná vzhľadom k nesprávnej hodnote bodu z roku 2017

vo výške 18,24 inštancie zamietnuť. Keďže nárok na odškodnenie za položku 299 bol uplatnený až zmenou žaloby dňa 21. 12. 2018, nemohla sa žalovaná v tejto časti dostať do omeškania už odo dňa doručenia žaloby.

2.3. Žiada, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že: „žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v prvom rade sumu 322 266 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. V časti istiny sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 36 036 eura a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 228 365 eur od 28. 02. 2018 do zaplataenia a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10 503 eur od 08. 02. 2019 do zaplataenia žalobu zamietá“. Žiada prehodnotiť aj výrok o náhrade trov konania.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalobcovia v prvom až treťom rade v časti výroku V., týkajúcom sa zamietnutia nároku na úroky z omeškania z priznanej nemajetkovej ujmy. Dôvodili, že v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3.1. Nestotožnili sa so záverom súdu prvej inštancie, ktorý zamietnutie nároku na úrok z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Sú toho názoru, že k omeškaniu s plnením náhrady nemajetkovej ujmy nedochádza uplynutím paričnej lehoty uvedenej v rozhodnutí súdu o jej výške, ale podľa § 563 Občianskeho zákonníka prvého dňa po tom, čo o plnenie náhrady nemajetkovej ujmy veriteľ dlžníka požiadal. Odôvodnenie súdu prvej inštancie neobsahuje žiadnu právnu argumentáciu. Poukázali na závery Nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 2149/17 zo dňa 10. 12. 2019, ktorým bol prekonaný právny názor súdu prvej inštancie. Ďalej dôvodí a poukazuje na ustanovenie § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého účastníci občianskoprávných vzťahov majú rovnaké postavenie (v tomto prípade nemajú). Právny názor súdu je taktiež v rozpore s povinnosťou súdu dbať, aby nedochádzalo k porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov tým, že nepriznaným úrokov z omeškania súd ako štátny orgán akceptuje a súhlasí s tým, že dlžník nesnil svoj dlh dobrovoľne a jeho (ne)konaním došlo k porušeniu práva veriteľa na riadne a včasné plnenie.

3.2. Žiadajú, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a priznal žalobcom úrok z omeškania vo výške 5% ročne z priznanej nemajetkovej ujmy a náhradu trov odvolacieho konania.

4. Intervenient k odvolaniu žalobcov v prvom až v treťom rade v písomnom vyjadrení uviedol, že má právny záujem na výsledku konania, pokiaľ ide o nárok na náhradu škody, za ktorú zodpovedá žalovaná, keďže pre túto jeho zodpovednosť je dojednané poistné krytie v poistnej zmluve. Keďže krytie nemajetkovej ujmy nebolo v poistnej zmluve dohodnuté, nie je daný v tejto časti právny záujem na výsledku konania a v časti konania ohľadom nemajetkovej ujmy s príslušenstvom sa intervenient nevyjadroval.

5. Žalovaná k odvolaniu žalobcov v prvom až treťom rade v písomnom vyjadrení uviedla, že v tejto časti (nepriznanie úrokov z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom v prvom až treťom rade), považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny. Poukázal na platnú a aktuálnu judikatúru a ustálenú rozhodovaciu prax súdov v Slovenskej republike, konkrétne rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 14. marca 2012 sp.zn. 6Cdo 185/2011, podľa ktorého povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Ďalej poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 12Co/158/2017 zo dňa 04. 09. 2018, Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/6/2017, uznesenie NS SR sp.zn. 6Cdo 129/2017, 3Cdo 6/2017, 6Cdo 39/2017, Nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 289/2017. Nestotožnil sa s názorom žalobcov, že v prípade nemajetkovej ujmy omeškanie s plnením nastáva okamihom, kedy oprávnená osoba o plnenie požiada. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch čas plnenia nie je dohodnutý a ani nie je ustanovený právnym predpisom, ale je určený v rozhodnutí. Dlžník sa tak pred uplynutím lehoty na plnenie podľa právoplatného rozhodnutia súdu nedostáva do omeškania.

5.1. Právny názor Ústavného súdu ČR vyjadrený v rozhodnutí sp.zn. II. ÚS 2149/2017, na ktorý poukazujú žalobcovia, vychádza z právnej úpravy nového Občianskeho zákonníku ČR, ktorá je z hľadiska princípov, konštrukcie právneho predpisu a právnej filozofie odlišná od právnej úpravy Občianskeho zákonníka, platného na území Slovenskej republiky (zákon číslo 40/1964 Zb.). Toto je zrejme aj z bodu 58 a bodu 59 citovaného rozhodnutia Ústavného súdu ČR, ktorý všeobecným súdom ČR vytkol práve skutočnosť, že na prípad neaplikovali všeobecné ustanovenia a základné zásady už

novej občianskoprávnej regulácie nového Občianskeho zákonníku. Aplikácia tohto právneho názoru v rozhodnutí súdu Slovenskej republiky by nemala oporu v žiadnom ustanovení právnych predpisov Slovenskej republiky.

5.2. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť a priznať žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalobcovia v prvom až treťom rade v podanej replike k odvolaniu žalovaného sa vyjadrujú k pojmu „ustálená rozhodovacia prax“ a opätovne dávajú do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky. Opakovane uvádza dôvody, pre ktoré by odvolací súd mal zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti a priznať žalobcom v prvom až treťom rade nárok na úrok z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

7. Intervenient k replike žalobcov v prvom až treťom rade v písomnom vyjadrení uviedol, že má právny záujem iba na výsledku konania v časti nároku na náhradu škody. K náhrade nemajetkovej ujmy a príslušenstva sa vyjadrovať nebude, napriek tomu, považuje rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti za správny.

8. Žalovaná k vyjadreniu žalobcov, týkajúcej sa problematiky ustálenej rozhodovacej praxe uviedol, že žalobcovia sa pokúšajú prelomiť ustálenú rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky v otázke úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy. Podľa jeho názoru je záver Ústavného súdu ČR prezentovaný v rozhodnutí sp.zn. II. ÚS 2149/17 ojedinelý a argumentačne nie je spôsobilý prelomiť ustálenú rozhodovaciu prax súdov.

9. Žalobcovia v prvom až treťom rade k odvolaniu intervenienta v podanom písomnom vyjadrení poznamenal, že intervenient v danej veci nenavrhol žiadne dokazovanie k tomu, aby preukázal od kedy začala plynúť premlčacia doba.

9.1. Nestotožnil sa ani s tvrdením intervenienta o nesprávnom priznaní úrokov z omeškania súdom prvej inštancie z náhrady škody na zdraví. Ak by boli obavy žalovanej spojené len s výškou uplatnenej náhrady škody na zdraví, mohol okamžite po vyvolaní mimosúdnych rokovaní alebo doručení žaloby predložiť lekársky posudok, ktorý by vyvrátil alebo spochybnil výšku uplatneného nároku. Žalovaná nespochybnil počas celého konania výšku uplatneného nároku, preto je veľmi neobvyklé, že sa intervenient domnieva, že žalovaná výšku náhrady škody vlastne nepoznal. Na omeškание žalovaného s plnením dlhu sa vzťahu ustanovenie § 563 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníku. Skutočnosť, že dlžník nesúhlasí alebo pochybuje o výške dlhu nespôsobuje, že by sa nedostal do omeškania s plnením dlhu. Argumentácia intervenienta ohľadom omeškania s plnením dlhu je v rozpore s princípmi a logikou, na ktorej je postavená existencia a splatnosť záväzku vzniknutého z deliktu a v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky.

9.2. Žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v intervenientom napadnutej časti, ako vecne správny potvrdil a priznal náhradu trov odvolacieho konania žalobcom v prvom až treťom rade.

10. Intervenient k vyjadreniu žalobcov k jeho odvolaniu v písomnom podaní zopakoval svoje dôvody, pre ktoré nesúhlasil so záverom súdu o neakceptovaní ním vnesenej námietky premlčania vo vzťahu k položke 299. Dodal, že skutočnosti, relevantné k posúdeniu premlčania za túto položku vyplynuli z dôkazov vykonaných v priebehu konania. Tvrdenia o premlčaní položky 299 vychádzajú práve z názoru znaleckej organizácie k ustáleniu zdravotného stavu, ktoré hodnotila v súvislosti s hodnotou bodu, ktorá sa viaže tiež k vzniku nároku na odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zotrval na tvrdeniach, že žalobkyňa v prvom rade minimálne do vypracovania bodového hodnotenia v znaleckom posudku nepreukázala výšku nároku, ktorý si uplatnila žalobou. Preukázanie škody a jej rozsahu je jedným z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, túto povinnosť si žalobcovia splnili až vypracovaním znaleckého posudku v priebehu súdneho konania.

11. Žalobcovia v prvom až treťom rade v duplike k replike intervenienta uviedli, že intervenient v konaní nepreukázal, že by žalobkyňa v prvom rade mala vedomosť o tom, že za škodu zodpovedá žalovaná skôr, alebo v čase, keď malo dôjsť k ním tvrdenému ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade. Nepreukázal, že k začatiu plynutia premlčacej doby ohľadom položky 299 došlo 05. 12. 2015. Námietka premlčania intervenienta je zneužitím práva, obzvlášť, keď žalovaná disponovala dostatkom objektívnych informácií o tom, že je zodpovedným za poškodenie zdravia žalobkyne v prvom rade a intervenient bol o rokovaníach pred súdnym konaním informovaný s tým, že v danej veci intervenient

odmieta plniť. Ďalej poukázali na ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka s tým, že z uvedených ustanovení nevyplýva, že by bol poškodený povinný preukazovať výšku škody škodcovi, alebo že by bez preukázania výšky škody lekárskeho posudkom nebol škodca zodpovedný za škodu, obzvlášť v prípade, ak si škodca môže výšku škody sám vyčíslieť a skontrolovať, na čo dal poškodený súhlas. Taktiež zákon číslo 437/2004 Z.z. v ustanovení § 6 nepodmieňuje uzavretie dohody existenciou lekárskeho posudku, ale výškou náhrady, ktorú je možné podľa zákona priznať. Existencia lekárskeho posudku nie je hmotnoprávnou podmienkou pre uspokojenie nároku na náhradu škody na zdraví a existencia tohto podkladu nemá súvis s omeškaním dlžníka s plnením.

11.1. V dodatku k replike intervenienta žalobcovia v prvom až treťom rade poukázali na skutočnosť, že vo veci bol žalovanému predložený znalecký posudok s vyčíslením náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia a v zmysle výkladu prezentovaného intervenientom, od tohto okamihu, je žalovaná v omeškaní s plnením náhrady škody na zdraví.

11.2. V súhrnnej duplike k replike intervenienta žalobcovia v prvom až treťom rade zopakovali svoje doterajšie tvrdenia k intervenientom vznesenej námietke premlčania k položke 299 s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 152/2010. Vychádzajúc tak z citovaného ustanovenia, ako aj z rozsudku poukazuje na skutočnosť, že počiatok premlčacej doby je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Žalobkyňa v prvom rade nemala dňa 06. 12. 2015 vedomosť o tom, že bola porušená nejaká povinnosť resp. čo bolo príčinou vzniku škody na jej zdraví a už vôbec nie o tom, kto zodpovedá za škodu vyčíslenú v položke 299 a že táto bola spôsobená porušením povinnosti žalovanej a preto tento nárok na náhradu škody nie je a nebol premlčaný v čase jeho vyčíslenia v súdnom konaní. Zopakovali, že intervenient v konaní nepreukázal, že k začatiu plynutia premlčacej doby ohľadom položky 299 došlo 05. 12. 2015.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalobcov v prvom až treťom rade a intervenienta podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom týchto odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobcov v prvom až treťom rade a intervenienta nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa zaplatenia sumy 36 036 eur z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade za položku 299 a v časti úrokov z omeškania z priznanej náhrady škody žalobkyne v prvom rade z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, zamietnutia nároku žalobcov v prvom až treťom rade na úrok z omeškania z priznanej nemajetkovej ujmy (výrok V. rozsudku) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň potvrdil aj výroky rozsudku týkajúce sa náhrady trov konania.

13. Predmetom konania v danej veci bol nárok žalobcov v prvom až treťom rade, uplatnený žalobou, ktorou sa žalobkyňa v prvom rade domáhala náhrady škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 358 302,50 eura s príslušenstvom, náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 300 000 eur s príslušenstvom, žalobcovia v druhom a v treťom rade náhrady nemajetkovej ujmy, každý vo výške 200 000 eur s príslušenstvom. Žalobcovia v prvom až treťom rade svoj nárok odvodzovali porušením povinností žalovanej v súvislosti s pôrodom žalobkyne v prvom rade žalobkyňou v druhom rade a následnej starostlivosti a z dôvodu nekonania žalovanej lege artis v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti žalobkyne v prvom rade, v dôsledku čoho došlo k ujme na zdraví žalobkyne v prvom rade.

13.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyne v prvom rade sumu 358 302 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 228 365 eur od 28. 02. 2018 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10 503 eur od 08. 02. 2019 do zaplatenia. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyne sumu 100 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobkyne v druhom rade sumu 80 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovi v treťom rade sumu 80 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Nárok žalobcov vo zvyšku zamietol a priznal žalobkyne v prvom rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% vo vzťahu k nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a žalobcom v prvom až treťom rade náhradu trov konania v rozsahu 100% k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

13.2. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa nestotožnil intervenient a to iba v časti výroku I., vo vzťahu k uloženiu povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyne v prvom rade náhradu škody z titulu sťaženia

spoločenského uplatnenia vo výške 358 302 eura, ale iba v časti výšky tejto náhrady v sume 36 036 eur za položku 299, ktorú považuje za premlčanú. Zároveň namietol v tomto výroku priznanie úrokov z omeškania namietajúc, že žalobcovia jednak nepredložili relevantný lekársky posudok spolu so žalobou na bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade, a teda sa nemohla žalovaná dostať do omeškania s plnením od doručenia žaloby, nakoľko žalobcovia si v žalobe nesprávne uplatnili nárok za jeden bod sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade, keď namiesto správnej výšky 17,16 eura (platný na rok 2015), si uplatnili výšku 18,24 eura. Z tohto dôvodu intervenient namieta, že žalovaná nemohla byť v omeškani s plnením žalobcom, keďže ich nárok nebol správne uplatnený. Až po doručení znaleckého posudku, žalobcovia upravili svoj nárok a požiadali súd o pripustenie zmeny žaloby.

13.3. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa nestotožnili ani žalobcovia v prvom až treťom rade, ktorí napadli rozsudok v zamietajúcej časti, v ktorej súd prvej inštancie nepriznal žalobcom v prvom až treťom rade nárok na úrok z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP, ale obmedzí sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

15.1. Odvolací súd v zmysle § 380 ods. 1 CSP, viazaný predovšetkým v danej veci rozsahom a dôvodmi odvolania, sa v merite veci plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmanej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 380 ods. 2 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

15.2. V danej veci odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom intervenientom a žalobcami v prvom až treťom rade, súc viazaný rozsahom a dôvodmi týchto odvolaní, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolaní a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia veľmi rozsiahlym spôsobom a veľmi podrobne popísal skutkový stav, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery veľmi podrobne a relevantne vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný

fakt, že tak intervenient, ako aj žalobcovia v prvom až treťom rade sa v nimi napadnutých častiach s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa nestotožňujú, neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštancie veľmi jasne, zrozumiteľným spôsobom a po odbornej stránke veľmi relevantným spôsobom uviedol dôvody svojho rozhodnutia. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje. Vzhľadom na mimoriadne podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku, okrem nesprávne určenej doby omeškania žalovanej s plnením žalobkyne s náhradou škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, odvolací súd v plnom rozsahu na dôvody napadnutého rozsudku poukazuje a na zdôraznenie správnosti nemá čo dodať, nakoľko súd prvej inštancie vyčerpávajúcym spôsobom svoje rozhodnutie zdôvodnil.

18. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil (okrem začiatku omeškania žalovanej s plnením žalobkyne v prvom rade) s odôvodnením rozsudku súdom prvej inštancie, ktoré bolo mimoriadne podrobne a odborne vyčerpávajúce, na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti nemá čo dodať a na tieto dôvody iba v plnom rozsahu poukazuje. V ďalšom odôvodnení tohto rozsudku sa odvolací súd podľa § 387 ods. 3 CSP zameria na dôvody podaných odvolaní a námietok vznesených stranami sporu v podaných odvolaniach.

19. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním intervenient, ktorý namietal nesprávne posúdenie ním vznesenej námietky premlčania za položku 299, ktorú stanovili znalci v žalobcami predloženom znaleckom posudku spoločnosti forensic.sk. Vytýka žalobcom v prvom až treťom rade, že spolu so žalobou, ktorou si uplatnila tak žalobkyňa v prvom rade nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, nepredložila aj znalecký posudok, týkajúci sa bodového ohodnotenia jej sťaženia spoločenského uplatnenia, ale tento znalecký posudok predložili až v priebehu konania na súde prvej inštancie, v dôsledku čoho bol nárok za položku 299 uplatnený po uplynutí premlčacej dvojročnej lehoty, počítanej od ustálenia zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade, dňa 06. 12. 2015.

19.1. Predmetný znalecký posudok bol súdu prvej inštancie doručený dňa 11. 01. 2019. V tomto znaleckom posudku znalci určili hodnotu sťaženia spoločenského uplatnenia za položku 253 hlboká duševná zaostalosť po ťažkom poranení hlavy, poúrazová epilepsia základným počtom bodov 1560, zvýšenie (podľa § 10 ods. 4 zákona o SSU) 1560 bodov, spolu 3120 bodov. Položku 299 stav po tracheotómii s trvale zavedenou kanylou v počte základných bodov 700, zvýšenie (podľa § 10 ods. 4 zákona o SSU) o 700 bodov, spolu 1400 bodov. Položku 297b strata reči centrálného pôvodu hodnotili znalci počtom bodov 1000, zvýšenie (podľa § 10 ods. 4 zákona o SSU) o 1000 bodov, spolu 2000 bodov. Položku 303 zavedenie PEG hodnotili znalci počtom bodov 300, zvýšenie (podľa § 10 ods. 4 zákona o SSU) o 300 bodov, spolu 600 bodov. Položku 307 Strata pohyblivosti všetkých končatín hodnotili znalci počtom bodov 2600, zvýšenie (podľa § 10 ods. 4 zákona o SSU) o 2600, spolu 5200 bodov. Položku 321a strata sexuálnych funkcií hodnotili znalci počtom bodov 800, zvýšenie (podľa § 10 ods. 4 zákona o SSU) o 800 bodov, spolu 1600 bodov. Celkový počet bodov sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade hodnotili znalci počtom bodov 13920. Znalci v podanom znaleckom posudku uviedli, že bodové hodnotenie vykonali vo vzťahu k dobe vzniku poškodenia dieťaťa (06. 12. 2014) a k momentu možného ustálenia zdravotného stavu k vypracovaniu návrhu hodnotenia (najskôr 12 mesiacov po pôrode k 06. 12. 2015). K tomuto momentu hodnota jedného bodu bola určená Opatrením Ministerstva zdravotníctva vo výške 17,16 eura.

19.2. Je pravdou, že žalobkyňa v prvom rade si v podanej žalobe náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia za túto položku 299 stav po tracheotómii s trvale zavedenou kanylou v celkovom počte bodov 1400 neuplatnila, pričom v žalobe pri uplatnení celkového počtu bodov sťaženia spoločenského uplatnenia (12 500) žalobkyne v prvom rade, žalobcovia tvrdili, že bodové hodnotenie bolo uplatnené na základe predbežného lekárskeho posúdenia žalobkyne v prvom rade.

19.3. Intervenient vzhľadom na položku 299, ktorú si žalobcovia uplatnili až po podaní znaleckého posudku vzniesol námietku premlčania dôvodiac, že táto položka bola uplatnená po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť ustálením zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade dňom 06. 12. 2015 a uplynula dňom 06. 12. 2017. Znalecký posudok bol podaný súdu prvej inštancie až dňa 11. 01. 2019. Námietku premlčania vzniesol intervenient už v priebehu konania na súde prvej inštancie.

19.4. Súd prvej inštancie sa námietkou premlčania položky 299 podrobne zaoberal v napadnutom rozsudku a dospel k záveru, že intervenient a žalovaná nepreukázali, že došlo k premlčaniu tejto časti nároku žalobkyne v prvom rade. Znalci vychádzali z možného ustálenia zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade (ku dňu 06. 12. 2015), tracheotómia bola realizovaná dňa 18. 09. 2015, v januári 2017 bola realizovaná jeho reinzercia a bol plánovaný výkon - odstránenie granulácií v tracheostómii. K ustáleniu

zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade tak došlo neskôr ako 06. 12. 2015 a zároveň neskôr ako 21. 12. 2016 (okamih rozhodujúci pre uplynutie premlčacej doby vzhľadom na rozšírenie žaloby doručenej súdu dňa 21. 12. 2018). Keďže ide o odbornú otázku, túto mohli riešiť iba znalci v podanom znaleckom posudku. Z tohto dôvodu dospel súd prvej inštancie k záveru, že intervenient a žalovaná neunesli dôkazné bremeno o premlčaní predmetnej položky, keďže definitívne posúdenie bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade vykonali až znalci v podanom znaleckom posudku.

19.5. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil. Na zdôraznenie správnosti iba dodáva, že žalobcovia si podanou žalobou uplatnili nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade. V danej veci sa žalobkyňa v prvom rade dozvedela o škode a jej konečnej výške až zo záverov znaleckých posudkov, predložených v rámci dokazovania, preto nemožno hovoriť o premlčaní nárokov, ktoré uplatnila v priebehu konania. Premlčacia doba neuplynula pri uplatňovaní nároku žalobkyne na sťaženie spoločenského uplatnenia v konaní, pretože uplatnené dispozičné nároky žalobkyňou v prvom rade boli uplatnené v čase pred uplynutím premlčacej doby počítanej od ustálenia zdravotného stavu žalobkyne. Aj samotní znalci v podanom znaleckom posudku (forensic.sk) uviedli, že vychádzali z možného ustálenia zdravotného stavu žalobkyne v prvom rade ku dňu 06. 12. 2015, t.j. rok po vzniku ujmy zakladajúcej nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Už v žalobe žalobcovia uviedli, že ide o predbežné bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade. V prípade žalobcov ide skutočne o laikov v medicínskej oblasti a keďže ide o vysoko odbornú otázku posúdenia a hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade, toto mohlo byť vykonané iba znaleckým posúdením znalcov z daného odboru. Túto povinnosť si žalobcovia splnili v priebehu konania na súde prvej inštancie, kedy nimi uplatnený nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade špecifikovali a spresnili znaleckým posudkom, predloženým súdu dňa 11. 01. 2019. Žalobcovia požiadali znaleckú organizáciu o vypracovanie tohto posudku dňa 11. 09. 2018, znalci ho vypracovali dňa 30. 10. 2018. Následne žalobcovia spresnili svoj žalobný nárok a požiadali súd o pripustenie zmeny žaloby, do ktorej zahrnuli aj spornú položku 299. Vzhľadom na skutočnosť, že znalecký posudok bol súdu prvej inštancie predložený až dňa 11. 01. 2019 a pri hodnotení a určení výšky bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona číslo 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, podľa ktorého sa náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia poskytuje na základe lekárskeho posudku, nie je možné hovoriť o uplynutí premlčacej doby na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade. Je jednoznačné a nepochybné, že žalobkyňa v prvom rade si nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnila v rámci plynutia premlčacej lehoty a to podanou žalobou dňa 08. 06. 2017. Odvolací súd bodové hodnotenie vykonané znalcami v podanom znaleckom posudku spoločnosti forensic.sk hodnotil ako špecifikáciu a upresnenie žalobcami uplatneného nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v prvom rade v podanej žalobe. Námietku odvolateľa preto vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

20. Intervenient v podanom odvolaní namietal tiež nesprávne posúdenie výšky omeškania žalovanej s platením náhrady škody žalobkyne v prvom rade. Dôvodil tým, že žalovaná minimálne do doručenia znaleckého posudku vôbec nepoznala výšku uplatneného nároku, keďže žaloba bola podaná iba predbežným odhadom ohodnotenia. Spornou bola aj nepreukázaná otázka zodpovednosti žalovanej, resp. jej rozsahu. Taktiež namietal aj výšku odškodnenia, s ktorou mala byť žalovaná v omeškaní. Dôvodí, že žalobou si žalobkyňa uplatnila nárok na zaplatenie sumy 228 365 eur bez predloženého lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia, na základe predbežného odhadu za 12 520 bodov pri hodnote jedného bodu 18,24 eura. Položka 299 neskôr hodnotená v znaleckom posudku 1 400 bodmi, žalobou uplatnená nebola. Žalovaná tak nemohla byť v omeškaní so sumou 228 365 eur od doručenia žaloby 28. 02. 2018, ale len zo sumy 214 844 eur (12 520 bodov x 17,16 eura). Rozdiel vo výške 13 521 eur, v tejto časti bola žaloba nedôvodne podaná vzhľadom k nesprávnej hodnote bodu z roku 2017 vo výške 18,24 inštancie zamietnuť. Keďže nárok na odškodnenie za položku 299 bol uplatnený až zmenou žaloby dňa 21. 12. 2018, nemohol sa žalovaná v tejto časti dostať do omeškania už odo dňa doručenia žaloby.

20.1. Je nesporné, že žalobkyňa v prvom rade si žalobou podanou súdu prvej inštancie dňa 08. 06. 2017 uplatnila nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a to vo výške 12 520 bodov pri hodnote jedného bodu 18,24 eura, spolu 228 364,80 eura. Žaloba žalobcov bola žalovanej doručená dňa 27. 02. 2017. Minimálne týmto dňom sa žalovaná dozvedela o existencii nároku žalobkyne

v prvom rade na náhradu škody. Vzhľadom k tomu, že žalovaná do dnešného dňa žalobkyni neplnila žiadnu čiastku titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, dostala sa do omeškania, pričom za prvý deň omeškania je potrebné považovať nasledujúci deň po doručení žaloby žalovanej. Skutočnosť, že žalovaná odmietala plniť dôvodiac o neexistencii príčinnej súvislosti medzi vznikom škody žalobkyni v prvom rade a konaním lekárov žalovanej, nie je dôvodom na nepriznanie úrokov z omeškania a konštatovanie, že žalovaná nie je v omeškaní s plnením žalobkyni v prvom rade. Taktiež týmto dôvodom nemôže byť ani skutočnosť tvrdená intervenientom, že bola nesprávne vypočítaná suma omeškania, keď si žalobcovia v podanej žalobe nesprávne uplatnili nárok na náhradu za 12 520 bodov pri hodnote bodu 18,24 eura, keď správne mala byť hodnota bodu 17,16 eura. Žalobcovia túto výšku bodu spresnili až v návrhu na zmenu žaloby.

20.1.1.V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že omeškanie je potrebné počítat iba od začiatku omeškania, t.j. odo dňa, kedy sa žalovaná dozvedela o tom, že má žalobkyni v prvom rade plniť. Týmto dňom bol nesporne deň doručenia žaloby, t.j. 27. 02. 2017 a nasledujúcim dňom sa žalovaná dostala do omeškania s plnením žalobkyni v prvom rade. Žalobkyňa v prvom rade si žalobou uplatnila nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, tento spresnila v priebehu konania na súde prvej inštancie, čo však nič nemení na plynutí omeškania žalovanej s plnením. Aj za situácie, že si žalobkyňa v podanej žalobe nesprávne určila hodnotu jedného bodu sťaženia spoločenského uplatnenia, mohla žalovaná, resp. intervenient plniť minimálne základnú časť bodového hodnotenia, ktoré bolo zrejme, jasné a ani znalecký posudok ho nezmenil. Neplnil a preto sa dostal do omeškania. Z tohto dôvodu odvolací súd námietku odvolateľa v tejto časti (úrokov z omeškania z náhrady škody žalobkyni v prvom rade titulom sťaženia spoločenského uplatnenia) zamietol ani nedôvodnú. Nedá však odvolaciemu súdu nepoznamenať, že súd prvej inštancie síce nesprávne určil úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 228 365 eura, pričom správne mal určiť z hodnoty 238 867,20 eura (13920 bodov podľa znaleckého posudku x 17,16 eura) a zo sumy 10 503 eur od 08. 02. 2019, pričom správne za položku 299 malo byť 5% ročne zo sumy 24 024 eura (položka 299 v základnej bodovej hodnote 1400 bodov x 17,16 eura), avšak žalobcovia v tejto časti odvolanie nepodali a preto odvolací súd iba potvrdil napadnutý rozsudok aj v tejto časti. Odvolanie intervenienta, ktorým žiadal zamietnutie žaloby v časti úrokov z omeškania z vyššie uvedených dôvodov nebolo dôvodné.

21. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podali aj žalobcovia v prvom až treťom rade, avšak v časti výroku V., v zamietajúcej časti, ktorou súd prvej inštancie nepriznal žalobcom nárok na úrok z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

21.1. Žalobcovia sa v tejto časti nestotožnili so záverom súdu prvej inštancie, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo 185/2011 zo dňa 14. marca 2012. Žalobcovia dôvodili, že tento názor je prekonaný Ústavným súdom Českej republiky zo dňa 10. 12. 2019 sp.zn. II. ÚS 2149/17, na ktorý poukazujú žalobcovia aj v podanom odvolaní.

21.1.1.Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie a taktiež poukazuje na ustálenú súdnu prax a na rozhodnutie, o ktoré oprel svoj záver aj súd prvej inštancie. Taktiež je toho názoru, že za situácie, že výška nemajetkovej ujmy je na úvahe súdu a až rozhodnutím súdu sa povinná osoba dozvie o tom, v akej výške má ujmu (nemajetkovú) plniť, nemôže dôjsť skôr k omeškaniu ako dňom, nasledujúcim po dni, aký určil súd v rozhodnutí o povinnosti plniť nemajetkovú ujmu. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva správny záver súdu prvej inštancie v tom smere, keď nepriznal žalobcom v prvom až treťom rade nárok na úrok z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Až rozhodnutím súdu sa žalovaná dozvedela o tom, v akej výške má nemajetkovú ujmu plniť, preto sa nemohla dostať do omeškania skôr, ako štvrtým dňom po právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý deň ešte nenastal.

21.1.2.S poukazom žalobcov v prvom až treťom rade na nález Ústavného súdu Českej republiky (II. ÚS 2149/17), odvolací súd iba dodáva, že záver uvedený v tomto náleze je odlišný od záveru prijatého rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (6Cdo 185/2011). Vzhľadom na inú úpravu náhrady škody, ako aj nemajetkovej ujmy v Českej republike (iná úprava v novom Občianskom zákonníku) a vzhľadom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá je pre súdy v Slovenskej republike záväzná, nebolo možné konštatovať, že záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedený v rozhodnutí sp.zn. 6Cdo 185/2011 bol prekonaný. Žiadne iné rozhodnutie najvyššieho súdu neprevzalo do svojho záveru závery uvedené náleze Ústavného súdu ČR. Rozhodnutiami súdnych autorít Českej republiky sa môžu súdy Slovenskej republiky inšpirovať, avšak judikatúra, ktorá sa uplatňuje v Slovenskej republike, musí byť prekonaná súdnymi autoritami v oblasti práva v Slovenskej republike.

Sporové strany legitímne očakávajú, že ich spor bude rozhodnutý za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom, a to najmä v situácii, ak v podobnej veci existujú rozhodnutia, uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí, prípadne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, či rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu SR. Pre rozhodovanie súdov Slovenskej republiky je záväzná iba táto judikatúra a samozrejme judikatúra európskeho súdu. Z uvedeného dôvodu odvolaciu námietku žalobcov v prvom až treťom rade vyhodnotil ako nedôvodnú a aj v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni v prvom rade priznal náhradu trov odvolacieho konania v časti nároku na zaplatenie sumy 36 036 eur a úrokov z omeškania na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia (výrok I. napadnutého rozsudku), keďže odvolaniu intervenienta nevyhovel. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že intervenient podal odvolanie za súhlasu žalovanej.

22.1. Zároveň priznal náhradu trov odvolacieho konania žalovanej v prípade zamietajúceho výroku o nároku žalobcov v prvom až treťom rade o úroku z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy (výrok V. rozsudku), keďže odvolaniu žalobcov nevyhovel a úspešnou v tejto časti bola žalovaná.

23. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov v senáte 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).